

Het meten van welvaart

De OESO heeft de goede gewoonte om met een zekere regelmaat, als een supplement op de *OECD Observer*, een uitgave te verzorgen getiteld *OECD in figures; statistics on the member countries*. Deze cijfers zijn vaak interessanter vanuit een oogpunt van internationale vergelijking dan die van de EG, omdat de OESO nu eenmaal meer leden heeft dan de EG. De aanvechtbaarheid van de cijfers die worden gepubliceerd blijft in beide gevallen uiteraard even groot.

Het is een slechte gewoonte geworden de welvaart van landen te vergelijken op basis van het zogenaamde bruto nationaal produkt per hoofd van de bevolking. Een zeer groot deel van de bevolking heeft immers niets uitstaand met de totstandkoming van dit bnp dat de produktie meet in termen van geld, indien en voor zover die produkten via de markt aan de man worden gebracht. Omdat het cijfer echter veel wordt genoemd is het opgenomen in de eerste kolom van de tabel. Na Zwitserland blijkt Japan dan het 'rijkste' land van de groep te zijn.

Zwitserland, Noorwegen, Zweden en Finland zijn alle 'rijker' dan de Verenigde

Staten, maar de laatste drie bereiken lang niet het niveau van Japan. Ook Amerika niet. Nederland bevindt zich op plaats 12.

Wat in deze kolom gemeten is, is het bruto nationaal produkt tegen lopende marktprijzen en bestaande wisselkoersen. Het beeld verandert uiteraard als men corrigeert voor de prijsniveaus in de verschillende landen. De OESO-gegevens over de bnp's na correctie voor de zogenaamde 'purchasing power parities' zijn vermeld in de tweede kolom. Het blijkt dan dat de Verenigde Staten plotseling nummer 1 geworden zijn en Japan is gezakt naar de zesde positie. Zwitserland staat bij de Europese landen aan de top. Duitsland is het vierde en Nederland het tiende Europese land. Zoals te verwachten viel op grond van het niveau van hun prijzen, zijn de Scandinavische landen met uitzondering van Noorwegen een stuk naar beneden gezakt.

Nu kan men zich voorts afvragen of het eigenlijk wel juist is om het bnp per inwoner te berekenen. Aan de totstandkoming daarvan draagt immers maar een deel van de bevolking bij. Dat is de

beroepsbevolking. Ja maar, zou men kunnen zeggen, het is toch wel het inkomen waarvan de hele bevolking moet leven. Ook dat is echter niet waar. Een zeer groot deel van het 'echte' inkomen van de bevolking (produktie van huisvrouwen, vrijwilligerswerk, burenhulp, het 'zwarte circuit') is immers niet in het bnp opgenomen, maar dient wel de hele bevolking. Het vermelde bnp wordt geproduceerd door de beroepsbevolking alleen en het ligt dan ook voor de hand dit bnp te delen door de beroepsbevolking en niet door de totale bevolking.

Dit is gebeurd in de derde kolom. Daarin is Japan gezakt tot 6,6% boven het gemiddelde Europese niveau. Japan komt op de tiende plaats. Amerika blijft nummer 1. De Scandinavische landen zijn met uitzondering van Noorwegen verder afgezakt. Nederland klimt op naar een negende positie.

Nog steeds zijn deze cijfers niet helemaal vergelijkbaar. Het percentage part-timers in de beroepsbevolking verschilt namelijk aanzienlijk van land tot land. In Oostenrijk bij voorbeeld bedraagt dit percentage 7,5, maar in Nederland 18,8 en in Noorwegen zelfs 27. Nemen we een ogenblik aan dat een part-timer 50% van de normale werkweek actief is, dan kunnen we dus daarvoor een correctie op de voorgaande cijfers aanbrengen. Dit is gebeurd in de laatste kolom. Helaas is deze correctie wegens het ontbreken van informatie over Zwitserland niet voor alle landen mogelijk.

Bezien we deze min of meer 'definitieve' uitkomsten (in feite representerend een bnp per full-timer) dan blijkt, dat afgezien van de VS, die nummer 1 blijven, de drie landen met de hoogste produktiviteit Noorwegen, Luxemburg en Frankrijk zijn. Het vijfde land is Nederland, dat daarmee een uitermate goed figuur slaat. Duitsland en Italië staan beide op hetzelfde niveau (plaats 7 en 8), circa 4% beneden Nederland. Oostenrijk ligt op het Europese gemiddelde, Denemarken en Finland liggen daaronder. De drie landen met de laagste produktiviteit zijn Ierland, Griekenland en Portugal. Japan ligt een kleine 9% boven het Europese gemiddelde en 5% beneden Nederland.

Met deze cijfers is natuurlijk niet het laatste woord gesproken. Hoewel er recentelijk weer pogingen worden ondernomen om betere schattingen van de welvaart te maken dan via de alleen voor de markt geproduceerde hoeveelheden goederen en diensten mogelijk is, zal het helaas nog wel even duren voordat er vergelijkbare en betrouwbare ramingen van de totale produktie beschikbaar zijn, dus van de produktie voor de markt en van de produktie 'in natura'.

Tot zolang zal het slordig gebruiken van de wel beschikbare gegevens wel voort blijven duren. Sommigen vinden dat niet erg, anderen wel.

L.H. Klaassen

Inkomenspositie Europese landen, Japan en de VS, 1988

Bbp per hoofd lopende prijzen	Bbp per hoofd (koopkracht- pariteit)	Idem per werkende (koopkracht- pariteit)	Id. gecorrigeerd voor part- timers
land index ^a	land index	land index	land index
1 CH 181,4	1 US 158,7	1 US 146,6	1 US 149,4
2 J 152,6	2 CH 135,5	2 L 123,8	2 N 128,6
3 N 142,5	3 N 132,5	3 CH 119,4	3 L 119,4
4 S 141,8	4 L 126,3	4 N 118,3	4 F 117,2
5 SF 139,9	5 S 120,0	5 F 118,2	5 NL 114,3
6 DK 137,6	6 J 115,9	6 I 115,0	6 S 111,2
7 D 128,8	7 D 114,9	7 B 110,8	7 D 110,0
8 US 128,7	8 SF 111,9	8 D 110,3	8 I 110,0
9 L 115,7	9 F 110,4	9 NL 107,0	9 J 108,6
10 F 111,9	10 DK 110,0	10 J 106,6	10 B 108,5
11 A 110,2	11 UK 109,0	11 S 104,7	11 UK 106,8
12 NL 101,7	12 I 105,4	12 A 103,9	12 A 100,6
13 B 100,0	13 NL 104,1	13 UK 102,1	13 DK 95,4
14 I 94,9	14 B 102,4	14 SF 99,6	14 SF 92,8
15 UK 94,8	15 A 101,5	15 E 92,6	15 E 88,4
16 EIR 60,4	16 E 75,8	16 DK 89,9	16 EIR 80,3
17 E 57,4	17 EIR 66,1	17 EIR 82,7	17 GR 61,8
18 GR 34,5	18 GR 55,2	18 GR 64,4	18 P 54,6
19 P 28,1	19 P 54,8	19 P 56,6	
Europees gemiddelde = \$ 15.200 = 100	Europees gemiddelde = \$ 12.323 = 100	Europees gemiddelde = \$ 26.629 = 100	Europees gemiddelde = \$ 28.577 = 100

a. Index: Europees gemiddelde = 100.

Bron: *OECD in figures*, juni/juli 1990.